

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/70/2020
Identifikačné číslo spisu: 6916010646
Dátum vydania rozhodnutia: 06.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6916010646.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a sudcov JUDr. Jany Kostolanskej a JUDr. Petra Kaňu na neverejnom zasadnutí konanom 6. apríla 2022 v Bratislave, v trestnej veci obvineného X. D., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona, o dovolaní obvineného X. D. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/103/2019 zo 17. septembra 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného X. D. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/186/2016, zo 16. apríla 2019 bol obvinený X. D. uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona na skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby do 20:50 hod. dňa 27. novembra 2015 s úmyslom finančného zisku a za účelom predaja si kupoval, resp. inak zadovážoval rôzne množstvá a druhy omamných a psychotropných látok a to rastlinnú sušinu kanabinoidného typu (Cannabis) zvanej marihuana s obsahom THC ako účinnej látky a látky zvanej pervitín s obsahom účinnej látky metamfetamín, ktoré od doby zakúpenia do doby predaja prechovával pri sebe alebo vo svojej domácnosti v Z., Ul. W. XXX, okres Y. W., pričom najmenej

II.1.

po predchádzajúcej dohode s V. D. v presnejšie nezistenom čase v období od 14. júla 2015 do 15. júla 2015 a na presnejšie nezistenom mieste na území okresov Rimavská Sobota a Lučenec kúpil, resp. zadovážil a pri sebe prechovával za účelom predaja a následne v Lučenci pred nákupným strediskom V. (O.) dňa 15. júla 2015 v čase okolo 17:00 hod. aj predal V. D. 2 ks samouzatvárateľných sáčkov z PVC s obsahom 10,017 gramov zmesi kryštalickej látky zvannej pervitín s obsahom účinnej látky

metamfetamín bázy 36,62 - 45,16 % hmotnostných v hodnote najmenej 400,68 €, ktoré by podľa znaleckých posudkov KEÚ PZ SR Slovenská Ľupča a znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie toxikológia, postačovalo na prípravu najmenej 102 obvykle jednorazových dávok,

II.2.

po predchádzajúcej dohode s V. D. v presnejšie nezistenom čase v období od 27. júla 2015 do 28. júla 2015 na presnejšie nezistenom mieste na území okresov Rimavská Sobota a Lučenec kúpil, resp. zadovážil a pri sebe prechovával za účelom predaja a následne v Lučenci pred nákupným centrom Z. dňa 28. júla 2015 v čase okolo 19:15 hod. aj predal V. D. 1 ks bavlnenej ponožky s obsahom 6 ks samouzatvárateľných sáčkov z PVC s obsahom 19,15 gramov zmesi kryštalickej látky zvanej pervitín s obsahom účinnej látky metamfetamín bázy 53,7 - 56,9 % hmotnostných v hodnote najmenej 766,- €, ktoré by podľa znaleckých posudkov KEÚ PZ SR Slovenská Ľupča a znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie toxikológia, postačovalo na prípravu najmenej 261 obvykle jednorazových dávok,

II.3.

po predchádzajúcej dohode s V. D. v presnejšie nezistenom čase v období od 7. augusta 2015 do 8. augusta 2015 na presnejšie nezistenom mieste na území okresov Rimavská Sobota a Lučenec kúpil, resp. inak zadovážil a pri sebe prechovával za účelom predaja a následne v Lučenci pred nákupným strediskom O. na E. D. dňa 8. augusta 2015 v čase okolo 13:30 hod. aj predal V. D. 1 /jeden/ samouzatvárateľný sáčok z PVC s obsahom 19,498 gramov zmesi kryštalickej látky zvanej pervitín s obsahom účinnej látky metamfetamín bázy 59,1 % hmotnostných v hodnote najmenej 779,92 €, ktoré by podľa znaleckých posudkov KEÚ PZ SR Slovenská Ľupča a znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie toxikológia, postačovalo na prípravu najmenej 288 obvykle jednorazových dávok,

II.4.

po predchádzajúcej dohode s V. D. v presnejšie nezistenom čase v období od 23. augusta 2015 do 25. augusta 2015 na presnejšie nezistenom mieste na území okresov Rimavská Sobota resp. Lučenec kúpil resp. si inak zadovážil za účelom predaja a následne v Z. na W. V. dňa 25. augusta 2015 v čase okolo 14:10 hod. aj predal V. D. 19,73 gramov zmesi kryštalickej látky zvanej pervitín s obsahom účinnej látky metamfetamín bázy 63,8 % hmotnostných v hodnote najmenej 789,20 €, ktoré by podľa znaleckých posudkov KEÚ PZ SR Slovenská Ľupča a znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie toxikológia, postačovalo na prípravu najmenej 315 obvykle jednorazových dávok,

II.5.

po predchádzajúcej dohode s V. D. v presnejšie nezistenom čase v období od 1. októbra 2015 do 2. októbra 2015 a na presnejšie nezistenom mieste na území okresu Rimavská Sobota a Lučenec kúpil, resp. inak zadovážil a pri sebe prechovával za účelom predaja a následne v Z. K. dňa 2. októbra 2015 v čase okolo 15:30 hod. aj predal V. D. 1 ks samouzatvárateľného sáčku z PVC s obsahom 9,78 gramov zmesi kryštalickej látky zvanej pervitín s obsahom účinnej látky metamfetamínu bázy 43,5 % hmotnostných v hodnote najmenej 391,20 €, ktoré by podľa znaleckých posudkov KEÚ PZ SR Slovenská Ľupča a znalkyne KEÚ PZ SR Slovenská Ľupča a znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie toxikológia, postačovalo na prípravu najmenej 106 obvykle jednorazových dávok,

II.6.

v presne nezistenej dobe a na presne nezistenom mieste si zadovážil a vo svojej domácnosti Z., T. XXX do 27. novembra 2015 aj prechovával až do 20:50 hod., kedy bola u neho vykonaná domová prehliadka, 1 ks sklenenej koreničky s obsahom rastlinnej sušiny kanabinoidného typu (Cannabis) zvanej marihuana v celkovom množstve 10,422 gramu s priemerným množstvom účinnej látky THC 5,7 % hmotnostných v hodnote najmenej 62,53 €, ktoré by podľa znaleckých posudkov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie toxikológia, postačovalo na prípravu najmenej 20 obvykle jednorazových dávok, ako aj 1 ks PVC sáčok so zmesou kryštalickej látky zvanej pervitín o celkovej hmotnosti 0,395 gramu s obsahom účinnej látky metamfetamín bázy 55 % hmotnostných v hodnote najmenej 15,80 €, ktoré by podľa znaleckých posudkov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie toxikológia, postačovalo na prípravu najmenej 5 obvykle jednorazových dávok,

pričom metamfetamín je uvedený v II. skupine psychotropných látok v zozname omamných a psychotropných látok uvedených v zákone č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v platnom znení, a konopa (Cannabis) tiež podlieha ustanoveniam zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v úplnom znení a je zaradená do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) ako hlavná aktívna zložka marihuany je zaradená do I. skupiny psychotropných látok a podľa odborného vyjadrenia MV SR Prezídia PZ SR, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protidrogovej jednotky celková hodnota drog, s ktorými obvinený neoprávnene manipuloval, bola najmenej 3.205,33 €.

Za to súd uložil obvinenému podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Zároveň podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil obvinenému ochranný dohľad na dobu 2 (dva) roky.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 5To/103/2019 zo 17. septembra 2019, na verejnom zasadnutí odvolanie obvineného a prokurátora proti vyššie označenému rozsudku okresného súdu postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/103/2019 zo 17. septembra 2019 podal obvinený X. D. prostredníctvom svojej obhajkyne Mgr. Kataríny Pastorkovej, advokátky v Sliači, dňa 19. februára 2020 dovolanie z dôvodov, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom [§ 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku] a súčasne, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku].

Obvinený v dovolaní argumentoval nasledovne:

Porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom [dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku]:

Súd nevykonala dôkaz navrhnutý obvineným, a to výsluch povereného zamestnanca Národného monitorovacieho centra pre drogy (ďalej aj „NMCD“). Okresný súd doručil predvolanie na výsluch povereného zamestnanca NMCD, pričom riaditeľka odboru ministerstva zdravotníctva SR Mgr. K. J. reagovala na predvolanie písomne a na súd sa nedostavila. Okresný súd mal poverenú osobu NMCD vypočuť a nie sa uspokojiť s písomným vyjadrením, pretože každá osoba by mohla nerešpektovať predvolanie. Došlo tak k porušeniu § 127 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku. Súd nevykonaním výsluchu povereného zamestnanca NMCD porušil zásadu viazanosti právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení zo dňa 14. augusta 2018, sp. zn. 3To/135/2017, keď krajský súd v tom čase dospel k záveru, že je potrebné vykonať výsluch povereného zamestnanca NMCD. Súd na jednej strane nevykonala výsluch povereného zamestnanca NMCD, na druhej strane vykonala výsluch povereného zamestnanca Národnej protidrogovej jednotky (ďalej aj „NPJ“) na hlavnom pojednávaní, čím porušil zásadu rovnosti strán a právo obvineného na obhajobu, pretože žiadnym právnym predpisom tak ako NMCD ani NPJ neboli zriadené zákonom za účelom podávania odborných vyjadrení ohľadne ceny drog na území Slovenskej republiky a v tomto smere majú v trestnom konaní obidva orgány rovnaké postavenie. Agenti neboli v prípravnom konaní vôbec vypočutí prokurátorom, pritom práve agenti mali kupovať pervitín a tento následne odovzdali orgánom činným v trestnom konaní. Bolo povinnosťou súdu osoby pod legendou X. S. a V. Z. vypočuť a to aj vzhľadom na ich úlohu v prípravnom konaní, pretože sa jedná o priamych svedkov, ktorí sa zúčastnili všetkých zásadných stretnutí týkajúcich sa celej transakcie predaja drog. Obvinený ani obhajca nemali možnosť v súdnom konaní ani v prípravnom konaní agenta vypočuť, pričom agent musí byť vypočutý aspoň v prípravnom konaní, keď už nie na hlavnom pojednávaní. Pokiaľ súd pri odmietnutí tohto dôkazu poukázal na to, že agenti sa dostali do

kontakty len s obvineným V. D., tak to nie je dôvod, aby nebol agent vôbec vypočutý, pretože na základe množstva odovzdaného pervitínu obvineným V. D. agentom, bol určený rozsah trestnej činnosti pri obvinenom X. D.. Bez ich výsluchu nemohli súdy objektívne posúdiť či sa v danom prípade nejednalo o skrytú reakciu polície alebo policajnú provokáciu.

Rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom [dovolaací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku]:

Informácie zabezpečené ako dôkaz podľa piatej hlavy prvej časti Trestného poriadku sú procesne neúčinné vo vzťahu ku skutku v bode 4/ a 6/ rozsudku okresného súdu. PPZ NAKA Banská Bystrica vydala podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku uznesenie o začatí trestného stíhania dňa 29. novembra 2015, ČVS: PPZ-441/NKA-PD-ST-2015 a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku tým istým uznesením vzniesla obvinenie obvinenému v bode 4/ a 6/ rozsudku okresného súdu, avšak vo vzťahu ku skutkom v bode 4/ a 6/ rozsudku okresného súdu neboli splnené podmienky pre použitie zabezpečených informácií ako dôkazu a to z odpočúvania a záznamu telekomunikačnej činnosti, predstieraného prevodu, sledovania osôb a vecí, vyhotovovania obrazovo-zvukových záznamov, keďže išlo o záznamy v inej trestnej veci, ako v ktorej boli dotknuté záznamy na základe súdneho príkazu vyhotovené. Tieto boli vyhotovené a vykonané v inej trestnej veci a to vo veci vedenej na OR PZ Rimavská Sobota, ČVS: ORP-242/1-VYS-RS-2015, v ktorej bolo začaté trestné stíhanie dňa 3. apríla 2015 za skutky v bode 1/, 2/, 3/, 5/ rozsudku okresného súdu. To, že išlo o tieto skutky, vyplýva z následne vydaného uznesenia o vznesení obvinenia X. D. dňa 21. januára 2016. Neboli preto splnené podmienky podľa § 114 ods. 7, § 115 ods. 7 Trestného poriadku, § 117 Trestného poriadku, pretože za skutky v bode 4/ a 6/ bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie až 29. novembra 2015. Dôkazné informácie zabezpečené postupmi podľa piatej hlavy prvej časti Trestného poriadku sa môžu zásadne použiť len v trestnej veci, v ktorej bol príslušný postup vykonávaný na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie. Výnimkou je súčasné vedenie trestného konania v inej trestnej veci a jediným odôvodnením je časová paralela trestného konania v oboch dotknutých veciach, a to v momente zabezpečenia dôkaznej informácie, avšak za skutky 4/ a 6/ nebolo začaté trestné stíhanie v momente zabezpečenia dôkaznej informácie. Príkazy boli vydané a dôkazné informácie zabezpečené pred 29. novembrom 2015.

Nesprávne právne posúdenie zisteného skutku/nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia [dovolaací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku]:

Súd mal na podklade vykonaného dokazovania rozhodnúť inak, pretože právny záver o protiprávnosti určitého činu musí mať podklad v zodpovedajúcich skutkových zisteniach obsiahnutých v odsudzujúcom rozsudku. V správe NMCD pre drogy z roku 2015 dostupnej na internete vyplýva, že maximálna nákupná cena za gram metamfetamínu bola 20,- €. Zo správy o stave a vývoji drogovej scény z 31. mája 2016 vyplýva, že cena metamfetamínu za 1 g rapídne klesla a pohybuje sa od 15,- € do 25,- €. Dňa 31. mája 2016 bola publikovaná Európska správa o drogách EMCDDA, z ktorej vyplýva, že v roku 2015 bola v štátoch Európskej únie priemerná cena metamfetamínu 15,- € až 66,- €. Za predpokladu, že oproti roku 2014 nedošlo k zmene ceny metamfetamínu, tak v roku 2014 podľa tabuľky monitorovania cien vybraných OPL na čiernom trhu na území SR za rok 2014 je zrejmé, že minimálna cena za 1 g metamfetamínu v banskobystrickom kraji za mesiac júl 2014 a august 2014 bola 30,- € a za mesiac október 2014 a november 2014 cena 40,- €. Z uvedeného vyplýva, že pri takto stanovenej cene by celková cena drog predstavovala 2.521,38 €. Je potrebné vziať do úvahy aj špecifikum miest, v ktorých mal obvinený kúpiť, predávať alebo zadovážiť metamfetamín a rastlinnú sušinu kanaboidného pôvodu. Všetky predmetné skutky mali byť spáchané v okrese miest Hnúšťa, Rimavská Sobota, Lučenec. Vzhľadom na nižšiu životnú úroveň, ako aj na vysokú nezamestnanosť v uvedených okresoch je zrejmé, že aj cena psychotropných a omamných látok je výrazne nižšia oproti cene drog v iných mestách.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota, ktorý vo svojom vyjadrení z 26. mája 2020 navrhol dovolanie obvineného proti označenému uzneseniu krajského súdu

postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Uviedol, že dôvody dovolania nie sú dané, hypotetické úvahy obvineného, najmä o hodnote zaistených drog majú za účel dosiahnuť zmenu právnej kvalifikácie z § 172 ods. 2 Trestného zákona na § 172 ods. 1 Trestného zákona a dosiahnuť priaznivejšie rozhodnutie o treste. Domnelé úvahy obhajoby o fiktívnych nákupných cenách jednotlivých drog nemôžu byť spoľahlivým dokladom pre určenie hodnoty drog. Všetky vyšetrovacie úkony a dôkazy získané v tomto konaní sa týkajú tej istej veci. V žiadnom prípade sa nejedná o akési súběžné vykonávanie dôkazov. Pri posudzovaní hodnoty drog možno akceptovať odborné vyjadrenie Národnej protidrogovej jednotky.

Odsúdený V. D. sa k trestnej činnosti v plnom rozsahu priznal a po každom nákupe agenti vydávali nakúpené drogy vyšetrovateľovi, ktorý zabezpečil ich skúmanie zo strany Krajského expertízneho ústavu Policajného zboru a ani v jednom prípade nevznikla pochybnosť o ich množstve a hodnote. Preto ani prokurátor v prípravnom konaní nepokladal za potrebné agentov vypočuť a ani nenavrhol ich výsluch v konaní pred súdom.

+ + +

Najvyšší súd SR ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom zvoleného obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 373 ods. 1 Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, avšak dovolací súd zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je určený na nápravu najzávažnejších, zákonom stanovených procesných a hmotnoprávnych pochybení. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prelom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného, a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu

zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod.

Takéto pochybenie dovolací súd v konaní nezistil, teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu ústavne garantovaného práva na obhajobu obvineného, a to zásadným spôsobom.

Pokiaľ dovolateľ namietal odmietnutie jeho návrhov na vykonanie dôkazov (resp. nevykonanie ním navrhnutých dôkazov) súdmi v pôvodnom konaní, namieste je uviesť, že súčasťou práva obvineného na obhajobu nepochybne je aj právo navrhovať dôkazy (viď dikciu § 34 ods. 1 Trestného poriadku : Obvinený má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, má však právo odoprieť vypovedať. Môže uvádzať okolnosti, navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu ...).

Na strane druhej tomuto právu nezodpovedá povinnosť súdu (primárne súdu prvého stupňa na hlavnom pojednávaní) v procese dokazovania vykonať všetky stranami navrhované dôkazy, keď aj Trestný poriadok upravuje možnosť súdu odmietnuť návrh strany (t. j. aj obvineného) na vykonanie dôkazu/dôkazov (podľa § 272 ods. 3 veta prvá Trestného poriadku súd odmietne vykonať dôkaz, ktorý sa týka okolnosti nepodstatnej pre rozhodnutie alebo okolnosti, ktorú možno zistiť inými, už skôr navrhnutými dôkazmi).

Právo obvineného na vykonanie dôkazu v súdnom konaní zodpovedá povinnosť súdu každý dôkazný návrh posúdiť a vysporiadať sa s ním a pokiaľ takému návrhu nevyhoví, tak povinnosť vysporiadať sa s ním nielen procesno - formálne uznesením o odmietnutí dôkazu, ale aj presvedčivo vysvetľujúcim odôvodnením z akého dôvodu je ním odmietaný návrh na vykonanie dôkazu nedôvodný (resp. neopodstatnený), či už z dôvodu, že sa týka okolnosti nepodstatnej pre rozhodnutie alebo okolnosti, ktorú možno zistiť inými, už skôr navrhnutými dôkazmi.

Na splnenie požiadavky na spravodlivý proces, obvinený a samozrejme aj verejnosť musia byť schopní pochopiť verdikt súdu, ktorý bol vydaný - to je zásadná poistka proti svojvôli (Taxquet vs. Belgicko). V nadväznosti na to je úlohou súdu, aby sa jasným spôsobom vyrovnal so všetkými právnymi a skutkovými okolnosťami, ktoré tvoria podklad jeho rozhodnutia z hľadiska právneho významu (rozhodnutie IV. ÚS 14/07).

Trestný poriadok ustanovuje, že súd je povinný v odôvodnení rozhodnutia, ktoré má povahu rozhodnutia vo veci samej, uviesť aj to, o ktoré dôkazy opiera svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú, ako sa súd vyrovnal s obhajobou a prečo nevyhoviel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov (§ 168 ods. 1 veta druhá Trestného poriadku).

V prípade, ak súd odmietne vykonať určitý, účastníkom navrhnutý dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal navrhnuté dôkazy (rozhodnutie I. ÚS 350/08).

Uvedený stav potom v konaní generuje možnú existenciu tzv. opomenutého dôkazu. Podľa doktríny opomenutých dôkazov je opomenutým predovšetkým taký dôkaz, ktorého vykonanie má pre posúdenie otázky viny zásadný význam, avšak vo veci konajúci súd jeho vykonanie bez adekvátneho odôvodnenia odmietne, prípadne jeho vykonanie opomenie bez akéhokoľvek odôvodnenia. Na zistenie toho, či sa o opomenutý dôkaz jedná alebo nie, sa v praxi používa tzv. Perna test (bližšie pozri rozhodnutie Perna vs. Taliansko č. 48898/99 zo 6. mája 2003 a iné).

Perna test v zásade pozostáva z posúdenia troch nasledovných kritérií:

- či bola žiadosť o doplnenie dokazovania dostatočne odôvodnená a týkala sa podstaty obvinenia;
- či bol posúdený význam určitého dôkazu a v tejto súvislosti boli súdom poskytnuté dostatočné dôvody, prečo dôkaz nebol vykonaný v priebehu súdneho konania;
- či toto rozhodnutie nenarušilo celkovú spravodlivosť konania.

Návrh na doplnenie dokazovania musí byť adekvátny a dostatočne odôvodnený, čo je potrebné

posudzovať a hodnotiť s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu. Posúdenie veci musí v sebe implikovať aj posúdenie relevantnosti navrhovaného dôkazu a poskytnutie dostatočného odôvodnenia súdom.

Až nesplnenie si tejto povinnosti súdom je porušením práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ako dôsledok porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V predmetnej veci však takýto stav nenastal, keďže okresný súd na hlavnom pojednávaní 16. apríla 2019 v dostatočnom rozsahu zdôvodnil svoj postup spočívajúci v odmietnutí návrhov obvineného podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku - výsluchom zodpovedného pracovníka Ministerstva zdravotníctva SR, odboru koordinácie protidrogovej stratégie a monitorovania drog, a to z dôvodu, že týmto výsluchom by neboli objasnené nové skutočnosti, pretože bola zadovážená písomná správa tohto odboru (č. l. 240, 236-237 spisu). Krajský súd zaujal stanovisko k návrhu obhajoby na doplnenie dokazovania výsluchom tohto zodpovedného povereného pracovníka v pôvodnom ešte zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/135/2017 zo 14. augusta 2018 (č. l. 217), keď nariadil okresnému súdu, aby doplnil dokazovanie vyžiadanim si správy od Ministerstva zdravotníctva SR a túto správu prípadne doplnil výsluchom pracovníka a tento záver konfrontoval vo vzťahu k určení ceny drogy s inými vykonanými dôkazmi. V zmysle pokynu krajského súdu v tomto smere okresný súd predvolal tohto pracovníka, avšak tento zaslal k veci písomné stanovisko, s ktorým sa okresný súd stotožnil a nepovažoval za potrebné už ďalej vykonať osobný výsluch tohto pracovníka. Krajský súd v pôvodnom zrušujúcom uznesení uvádzal výsluch pracovníka ako jednu z možností („prípadne“), nie ako obligatórnu povinnosť pre okresný súd. V odôvodnení dovolaním napadnutého uznesenia Krajský súd v Banskej Bystrici tento následne aj uviedol, (na str. 6), že „okresný súd tak ako je zrejme vykonal všetky pokyny, ktoré mu dal krajský súd a ak nebolo možné niekoho vypočuť, tak bolo zabezpečené písomné stanovisko od tohto orgánu, z ktorého je zrejme, že vychádzajú z informácií, ktoré zverejňuje Národná protidrogová jednotka. Tiež si treba uvedomiť, že súd nie je povinný vyhovieť návrhom strán na doplnenie dokazovania, a preto ak okresný súd nevykonal výsluch tohto pracovníka, ale na druhej strane vykonal výsluch zamestnanca Národnej protidrogovej jednotky, nemohlo dôjsť samo osebe bez ďalšieho k porušeniu zásady rovnosti strán a práva obvineného na obhajobu.

Rovnaký záver platí aj pre výsluch agentov - V. Z. a X. S., ktorých výsluch obvinený navrhoval, pričom okresný súd na hlavnom pojednávaní tento návrh na doplnenie dokazovania zamietol a to s odôvodnením, že agenti neprišli do styku s obvineným X. D., ktorý záver zodpovedá logickému a zrozumiteľnému odôvodneniu. Nad rámec Najvyšší súd SR uvádza, že z dôkazného hľadiska agent nemá procesné postavenie svedka a agenta možno podľa § 117 ods. 11 Trestného poriadku len výnimočne vypočúvať na súde.

Záver obidvoch súdov, vnímajúc ich v kontexte celého odôvodnenia ich rozhodnutí, k návrhu obhajoby na doplnenie dokazovania považuje Najvyšší súd SR za zrozumiteľné, presvedčivé a dostatočné, keďže podstatným je zistenie, že súd prvého stupňa i súd dovolací sa návrhmi obvineného zaoberali a súčasne uviedli dôvody, na podklade ktorých sa takýmto návrhom rozhodli nevyhovieť. S ohľadom na uvedené nezistil Najvyšší súd SR naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejma a porušenie zákona by malo svojou povahou a

závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu vs. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen vs. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26. januára 2010 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže Najvyšší súd SR preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania Najvyšší súd SR nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Primárne nemožno dať za pravdu obvinenému, že trestná vec obvineného za skutky v bode 4/ a 5/ je odlišná od trestnej veci pre skutky v bode 1/, 2/, 3/, 5/, pretože z obsahu spisu vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa PZ, Ministerstva vnútra SR, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protidrogovej jednotky, 3. oddelenie, ČVS: PPZ-441/NKA-PD-ST-2015 z 29. novembra 2015 bolo podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie tzv. vo veci a zároveň podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku zároveň vznesené obvinenie X. D. pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona za skutky v bode 4/ a 6/ rozsudku a následne uznesením vyšetrovateľa PZ, Ministerstva vnútra SR, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protidrogovej jednotky, 3. oddelenie, ČVS: PPZ-441/NKA-PD-ST-2015 z 21. januára 2016 bolo podľa § 206 ods. 1, ods. 5 Trestného poriadku vznesené obvinenie X. D. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona za skutky v bode 1/, 2/, 3/ a 5/ rozsudku.

Vzhľadom na skutočnosť, že pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia z 29. novembra 2015 za skutky v bode 4/ a 6/ obvinený spáchal ďalšie čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu uvedené v bodoch 1/, 2/, 3/ a 5/ rozsudku (páchané do 2. októbra 2015), nebolo potrebné začínať trestné stíhanie pre tieto čiastkové útoky postupom podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku, a to s poukazom na dikciu ustanovenia § 206 ods. 5 Trestného poriadku.

Obvinený v dovolaní, v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, namieta „nepoužiteľnosť dôkazných informácií z inej trestnej veci, ktoré možno použiť len pri časovej paralele vedenia trestného konania v oboch veciach s poukazom na § 114 ods. 7 Trestného poriadku, § 115 ods. 7 Trestného poriadku“.

Vzhľadom na irelevantnosť námietok obvineného o iných trestných veciach obvineného (iné trestné konanie pod bodom 4/ a 6/ a iné trestné konania bod bodom 1/, 2/, 3/ a 5/ ako sa obvinený vzhľadom na vyššie uvedené závery dovolacieho súdu nesprávne domnieval), v tejto súvislosti Najvyšší súd SR už len poukazuje na stanovisko č. 22 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2020, podľa ktorého ustanovenie § 115 ods. 7 Trestného poriadku vyžaduje na použitie záznamu telekomunikačnej prevádzky ako dôkazu v inej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie

a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, ako jedinú podmienku iba to, aby aj v tejto inej trestnej veci bolo vedené trestné konanie pre niektorý z trestných činov predpokladaných v § 115 ods. 1 Trestného poriadku (tzv. vecná súvislosť), t. j. pre niektorý z trestných činov (príp. viaceré), ktoré zákonodarca určil ako tie, ktoré odôvodňujú taký závažný zásah do práv dotknutých osôb, akým odpočúvanie nepochybne je (princíp proporcionality). Slovo „súčasne“ použité v ustanovení § 115 ods. 7 Trestného poriadku sa viaže výlučne k Trestným poriadkom „požadovanej“ právnej kvalifikácii a nie k okamihu získania či použitia záznamu telekomunikačnej prevádzky, čo znamená, že taká kvalifikácia konania, aká sa vyžaduje pre vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 ods. 1 Trestného poriadku, sa súčasne (zároveň) požaduje aj v inej trestnej veci, v ktorej taký príkaz vydaný nebol a v ktorej odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky nebol vykonávaný, avšak v ktorej sa legálnym spôsobom, pri dodržaní zákonom stanoveného postupu, získané informácie majú použiť. Totožne treba vykladať aj obsahovo zhodné ustanovenia § 113 ods. 9, § 114 ods. 7 a § 118 ods. 7 Trestného poriadku upravujúce použitie záznamov zo sledovania, obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov a záznamov z porovnávaní údajov v informačných systémoch v iných veciach, než v ktorých boli získané.

Z uvedeného záveru explicitne vyplýva, že nie je rozhodujúci časový okamih získania, resp. použitia vyššie uvedených inštitútov, práve naopak určujúcou je právna kvalifikácia konania obvineného, pričom v tomto prípade išlo o pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona, čím by bola splnená podmienka podľa § 115 ods. 7 Trestného poriadku v spojení s § 115 ods. 1 Trestného poriadku. Poukazujúc na uvedené Najvyšší súd SR nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolateľ argumentoval v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku „skutkovým stavom - výsledkami dokazovania“, v rámci čoho vykonal rozbor dôkazného stavu k cene metamfetamínu (cena za 1 g), podrobne hodnotil cenu metamfetamínu a domáhal sa stanovenia celkovej ceny v menšej hodnote a to aj vzhľadom na rozdielnosť kúpyschopnosti daného regiónu a vyslovil v tomto smere vlastné hodnotenia a závery samozrejme iné ako súdy nižších stupňov, Najvyšší súd SR pripomína, že v prípade podania dovolania obvineným nie je odvolacím súdom a má doslova zakázané opätovne skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku a v rámci toho prehodnocovať vykonané dôkazy a vyslovovať iné skutkové závery ako súd prvej a súd druhej inštancie - vid' veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Najvyšší súd SR tak nemohol

podrobiť hodnoteniu celkovú hodnotu drog vo výške 3.205,33 € podľa skutkovej vety rozsudku a akýmkoľvek spôsobom o tejto výške a jej správnosti polemizovať. Preto Najvyšší súd SR nezistil naplnenie ani dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Poukazujúc na uvedené, nezostalo dovolaciemu súdu iné než podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného odmietnuť, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.